بررسی آگاهی زنان شهر رشت درباره ایدز در سال ۱۳۸۵

شهره سیام*

*مربی گروه زیست‌شناسی، دانشکده علوم پایه دانشگاه گیلان

تاریخ دریافت مقاله : ۸۶/۳/۱۲

تاریخ پذیرش : ۸۶/۶/۱۸

چکیده

مقدمه: بیماری ایدز نقص ایمنی اکتسابی درحال حاضریک مشکل جهانی است ومیزان بروز این بیماری در اکثر جوامع از جمله کشور ما در حال افزایش است. بنابراین باید قبل از شیوع چشمگیر بیماری، آن راکنترل نمود که خود مستلزم آموزش بهداشت و بالا بردن سطح آگاهی افراد است.

هدف: تعیین آگاهی زنان شهر رشت نسبت به بیماری ایدز و سنجش ارتباط این آگاهی با برخی ازمتغیرهای دموگرافیک.

مواد و روش‌ها: تحقیق به روش بررسی توصیفی مقطعی انجام گرفت. نمونه‌گیری به روش تصادفی خوشه‌ای از نقاط مختلف شهر رشت انجام شد. اطلاعات گردآوری شده با استفاده از پرسشنامه و به روش مصاحبه تکمیل شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون آماری کای اسکوئر استفاده شد و میزان آگاهی بر مبنای اطلاع از راه‌های ابتلاء، انتقال و پیشگیری از بیماری ایدز مشخص شد.

نتایج: ۶۰/۲۲ درصد افراد مورد مطالعه آگاهی کم، ۲۹/۶۷ درصدآگاهی متوسط، ۱۰/۱۱ درصد آگاهی زیاد درباره راه‌های ابتلاء، انتقال و پیشگیری از ایدز داشتند. ۹۶ درصد از افراد مورد مطالعه آموزش در زمینه ایدز را برای افراد لازم و ضروری می‌دانستند و بیشترین درصد آنان بهترین راه کسب اطلاع دراین زمینه را رادیو وتلویزیون ذکر نمودند. با استناد به تجزیه وتحلیل‌های آماری چنین نتیجه‌گیری شد که شاخص‌هایی چون سن، میزان تحصیلات، شغل، وضعیت تاهل با میزان آگاهی آنان درباره بیماری ایدز ارتباط داشته است.

نتیجه‌گیری: باتوجه به میزان پایین آگاهی زنان در مورد بیماری ایدز،آموزش برای شناخت بیشتر راه‌های انتقال و پیشگیری از این بیماری توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: ایدز/ دانش/ زنان

مقدمه

سندرم نقص ایمنی (Acquired immunodeficiency Syndrome) یا ایدز در اثر عفونت با ویروس HIV به وجود می‌آید(۳-۱). و در سومین دهه حضور خویش تبدیل به بیماری همه‌گیری شده‌است که جامعه جهانی را تهدید می‌کند(۴). با وجود بروز اولین موارد بیماری در امریکا، ظرف مدت کوتاهی گزارش‌هایی در اروپا، افریقا، و در نهایت آسیا بیانگر گستردگی این بیماری جنجال برانگیز بود(۵). این بیماری در بسیاری از کشورها ریشه در اعتیاد تزریقی، بیکاری، فقر و فحشاء دارد و به عنوان دومین عفونت مهم منجر به مرگ در سطح جهان مطرح شده‌است(۶) به طوری که امروزه حدود ۴۲ میلیون نفر در جهان به ویروس ایدز آلوده‌اند. بیش از ۳/۲ میلیون نفر از این تعداد در کشورهای جنوب صحرای افریقا زندگی می‌کنند. وخامت گسترش این بیماری در این منطقه به گونه‌ای است که در برخی از این کشورها از هر سه بزرگسال یکی به ویروس ایدز آلوده است. هر روز ۱۴هزارنفر به جمع افراد آلوده به ویروس ایدز درجهان اضافه می‌شود. سرعت شیوع ایدز در آسیای مرکزی و اروپای شرقی بیش از هر منطقه دیگر جهان است. در فاصله سال‌های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۲ شمار افراد آلوده بهHIV در این مناطق سه برابرشد. به هرحال شمار افراد آلوده در آسیای مرکزی و اروپای شرقی در مقایسه با قاره افریقا هنوز ناچیز است. ویروس HIV در میان آسیب‌پذیرترین گروه‌ها از اقلیت‌های قومی امریکای شمالی گرفته تا معتادان در هند شیوع یافته و هیچ منطقه‌ای در جهان از گزند آن در امان نبوده و آمار مربوط به آلودگی در کشورهای در حال توسعه همچنان رو به افزایش است.

نویسنده مسئول: شهره سیام؛ رشت- خیابان نامجو- دانشکده علوم پایه دانشگاه گیلان گروه زیست‌شناسی

sh_seyam@yahoo.com

سازمان‌های اطلاعاتی امریکا در یک گزارش تحلیلی، شمار زیادی از کشورهایی را که ممکن است درآینده شاهد انبوه تازه‌ای از موارد آلودگی به این ویروس باشند، را بررسی کرده‌است، این سازمان تخمین می‌زند که تا سال ۲۰۱۰ در چین ۱۰ میلیون نفر و در هند ۲۰ تا ۲۵ میلیون نفر آلوده خواهند شد. سازمان ملل متحد نیز جریان‌های مشابهی را پیش‌بینی کرده‌است. شروع ایدز در ایران مربوط به سال ۱۳٦٦ است و گسترش آن نیز در ایران و سایر نقاط جهان حتمی است(۷) راه‌های انتقال این بیماری شامل تماس جنسی، خون و فرآورده‌های خونی و از مادر به فرزند است و در حال حاضر استفاده از سرنگ‌های آلوده توسط معتادین تزریقی، از مهم‌ترین راه‌های انتقال در کشورهایی مانند ایران محسوب می‌شود(۲و۳). در ایران به نقل از وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی تا خرداد سال ۱۳۸۵، ۱۳۵۷مورد آلوده به ویروس HIV گزارش شده که ۹۴/۵٪ مرد هستند، بیشترین درصد مبتلایان (۴۰/۱٪) در گروه سنی ۳۴-۲۵ سال بوده و بیشترین روش انتقال (۶۴٪) از طریق سرنگ‌های آلوده توسط معتادان تزریقی است (۸). به عقیده کارشناسان ارتقای سطح آگاهی مردم در خصوص بیماری ایدز می‌تواند در راستای کاهش گسترش عفونت ایدز بسیار موثر باشد(۹). مطالعات مختلفی در مورد میزان اطلاعات و نگرش دانش‌آموزان و جوانان نسبت به ایدز در کشورهای مختلف صورت گرفته است(۱۲-۱۰).

در مطالعه‌ای که در سال ۱۹۹۷ در این زمینه انجام شد اغلب دانش‌آموزان آگاهی اندکی از راههای انتقال ایدز داشتند(۱۳). در تحقیقی که فاطمه دارابی در کرمانشاه روی گروه‌های مختلف مردم انجام داد، مشخص شد که ۹۱/۳٪ آگاهی کافی درباره ایدز نداشتند(۱۴). مطالعه‌ای که Liana وهمکارانش در مورد میزان آگاهی و نگرش جوانان در مورد ایدز و بیماری‌های قابل انتقال انجام دادند، نشان داده که آموزش نقش مهمی در افزایش آگاهی آنان داشته‌است(۱۱). طی مطالعات مختلف مشخص شده است که به طور کلی دانش‌آموزان و گروه‌های مختلف مردم ابهامات زیادی در مورد این بیماری دارند. با توجه به این که این بیماری در حال حاضر واکسن و درمان موثری ندارد، اولین قدم در آموزش بهداشت، دادن آگاهی به مردم نسبت به راه‌های انتقال و روش‌های پیشگیری در زمینه بیماری مذکور و قبول آن از طرف مردم به منظور تغییر رفتارهای زیان بخش و پذیرفتن انجام رفتار سودمند است تا باعث کاهش انتشار HIV در جامعه شود (۱۵و۱۸) بنابراین در این پژوهش آگاهی زنان شهر رشت درباره ایدز بررسی شده‌است.

مواد و روش‌ها

در یک مطالعه توصیفی مقطعی (Descriptive-cross sectional) زنان بالاتر از ۲۰ سال ساکن نقاط مختلف شهر رشت براساس نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای برای پژوهش انتخاب شدند وحجم نمونه با دقت ۵٪ و ضریب اطمینان ۹۵٪، ۹۰۰ نفر تعیین شد. اطلاعات گردآوری شده با استفاده از پرسشنامه و به وسیله مصاحبه به دست آمد.

بخش اول پرسشنامه سوالاتی درباره مشخصات دموگرافیک افراد مورد بررسی مانند: سن، میزان تحصیلات، محل تولد، شغل، وضعیت تاهل و بخش دوم پرسشنامه سوالاتی در رابطه با موضوع اصلی تحقیق شامل راه‌های ابتلاء، انتقال، پیشگیری و کنترل ایدز در قالب سوالات بسته جواب طرح‌ریزی شد. روایی پرسشنامه با مطالعه جدیدترین منابع و نشریات و نظرخواهی از متخصصین مربوط انجام شد و برای تعیین پایایی پرسشنامه از آزمون مجدد استفاده شد. پرسشگران آموزش یافته با مراجعه به منازل افراد مورد بررسی که به طور تصادفی انتخاب شده بودند، از طریق مصاحبه با زنان، پرسشنامه را تکمیل نمودند.

اطلاعات محرمانه و بدون ذکر نام بود و افراد به طور اختیاری به آن پاسخ دادند. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها ابتدا در مورد سوالات آگاهی نمره ۱ به هر پاسخ صحیح و نمره صفر به هر پاسخ نمی‌دانم و غلط داده‌شد. واحدهای مورد پژوهش براساس نمره‌های کسب شده به سه گروه تقسیم شدند، افراد دارای نمره ۱۰-۰ در گروه آگاهی کم، افراد دارای نمره ۲۰-۱۱ در گروه آگاهی متوسط و افراد دارای نمره ۳۰-۲۱ در گروه آگاهی زیاد طبقه‌بندی شدند. برای تجزیه و تحلیل آماری از آزمون آماری کای اسکوئر و نرم‌افزار SPSS استفاده شد.

نتایج

در این پژوهش ۹۰۰ نفر زن از نقاط مختلف شهررشت به‌طورتصادفی‌انتخاب‌شدندکه‌اکثرواحدهای‌موردپژوهش (۳۴/۵۶٪) در گروه سنی ۴۹-۴۰ سال قرار داشتند، اکثر آنان (۵۷/۴۴٪)دارای تحصیلات راهنمایی بوده، بیشترین درصد (۸۷/۳۳٪) متولد شهر، ۶۲/۲۲ درصد متاهل و همچنین بیشترین درصد آنان (۳۶/۷۸٪) خانه‌دار بودند. ۶۰/۲۲٪ واحدهای مورد پژوهش آگاهی کم، ۲۹/۶۷٪ آگاهی متوسط و فقط ۱۰/۱۱٪ آنان در رابطه با ایدز آگاهی زیاد داشتند. جدول شماره ۱ نشان می‌دهد، بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش که آگاهی زیاد در مورد بیماری ایدز داشته‌اند (۲۹/۶۷٪) در گروه سنی ۲۹-۲۰ سال بوده‌اند. طبق جدول شماره ۲، بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش که آگاهی زیاد در مورد بیماری ایدز داشتند(۸۲/۴۲٪) میزان تحصیلاتشان در حدود دبیرستان و بالاتر بوده و بیشترین درصد زنانی که آگاهی کم در مورد بیماری داشتند(۶۹٪) میزان تحصیلاتشان در حد راهنمایی بوده. جدول شماره۳ نشان می‌دهد، بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش که آگاهی زیاد در رابطه با بیماری ایدز داشتند، متولد شهر بوده‌اند. جدول شماره ۴ رابطه میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش درباره بیماری ایدز را با شغل آنان نشان می‌دهدکه بیشترین درصد زنانی که آگاهی زیاد درباره این بیماری داشتند(۷۷ /۳۰٪) دانشجو و بیشترین درصد زنانی که آگاهی کم در مورد این بیماری داشتند (۴۱/۳۳٪) خانه‌دار بودند جدول شماره ۵ نشان می‌دهد بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش که آگاهی زیاد در مورد بیماری داشتند (۴۳/۹۶٪) متاهل بوده‌اند. جدول شماره ۶ نشان می‌دهد بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش (۹۶٪) آموزش در این زمینه را ضروری می‌دانند. همچنین طبق شماره ۷، بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش (۴۲/۹۵٪)، بهترین راه برای ارایه این اطلاعات را از طریق رادیو و تلویزیون می‌دانستند.

جدول ۱: توزیع میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش در مورد ایدز بر حسب سن

آگاهی / سن (سال)	کم		متوسط		زیاد		جمع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۲۹-۲۰	۶۱	۱۱/۲۵	۶۷	۲۵/۰۹	۲۷	۲۹/۶۷	۱۵۵	۱۷/۲۲
۳۹-۳۰	۱۴۳	۲۶/۳۹	۷۵	۲۸/۰۹	۲۱	۲۳/۰۸	۲۳۹	۲۶/۵۵
۴۹-۴۰	۱۹۸	۳۶/۵۳	۸۹	۳۳/۳۴	۲۴	۲۶/۳۷	۳۱۱	۳۴/۵۶
≥۵۰	۱۴۰	۲۵/۸۳	۳۶	۱۳/۴۸	۱۹	۲۰/۸۸	۱۹۵	۲۱/۶۷
جمع	۵۴۲	۱۰۰	۲۶۷	۱۰۰	۹۱	۱۰۰	۹۰۰	۱۰۰

جدول ۲: توزیع میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش در مورد ایدز بر حسب میزا ن تحصیلات

آگاهی / میزان تحصیلات	کم		متوسط		زیاد		جمع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
بیسواد و ابتدایی	۱۰۶	۱۹/۵۶	۲۲	۸/۲۴	۵	۵/۴۹	۱۳۳	۱۴/۷۸
راهنمایی	۳۷۴	۱۱/۴۴ ۶۹	۱۳۲	۴۹/۴۴	۱۱	۱۲/۰۹	۵۱۷	۵۷/۴۴
دبیرستان وبالاتر	۶۲		۱۱۳	۴۲/۳۲	۷۵	۸۲/۴۲	۲۵۰	۲۷/۷۸
جمع	۵۴۲	۱۰۰	۲۶۷	۱۰۰	۹۱	۱۰۰	۹۰۰	۱۰۰

جدول ۳: توزیع میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش در مورد ایدز بر حسب محل تولد

آگاهی / محل تولد	کم		متوسط		زیاد		جمع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
شهر	۴۶۸	۸۶/۳۵	۲۴۳	۹۱/۰۱	۷۵	۸۲/۴۲	۷۸۶	۸۷/۳۳
روستا	۷۴	۱۳/۶۵	۲۴	۸/۹۹	۱۶	۱۷/۵۸	۱۱۴	۱۲/۶۷
جمع	۵۴۲	۱۰۰	۲۶۷	۱۰۰	۹۱	۱۰۰	۹۰۰	۱۰۰

جدول ۴: توزیع میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش در مورد ایدز بر حسب شغل

آگاهی / شغل	کم		متوسط		زیاد		جمع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
کارمند	۵۹	۱۰/۸۹	۶۸	۲۵/۴۷	۲۱	۲۳/۰۸	۱۴۸	۱۶/۴۴
کارگر	۱۰۳	۱۹	۳۹	۱۴/۶۱	۱۲	۱۳/۱۹	۱۵۴	۱۷/۱۱
شغل آزاد	۱۱۷	۲۱/۵۹	۴۳	۱۶/۱۰	۱۶	۱۷/۵۸	۱۷۶	۱۹/۵۶
خانه دار	۲۲۴	۴۱/۳۳	۹۳	۳۴/۸۳	۱۴	۱۵/۳۸	۳۳۱	۳۶/۷۸
دانشجو	۳۹	۷/۱۹	۲۴	۸/۹۹	۲۸	۳۰/۷۷	۹۱	۱۰/۱۱
جمع	۵۴۲	۱۰۰	۲۶۷	۱۰۰	۹۱	۱۰۰	۹۰۰	۱۰۰

جدول ۵: توزیع میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش در مورد ایدز بر حسب وضعیت تاهل

آگاهی / وضعیت تاهل	کم		متوسط		زیاد		جمع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
متاهل	۳۵۹	۶۶/۲۴	۱۶۱	۶۰/۳۰	۴۰	۴۳/۹۶	۵۶۰	۶۲/۲۲
مجرد	۱۳۱	۲۴/۱۷	۶۴	۲۳/۹۷	۳۷	۴۰/۶۶	۲۳۲	۲۵/۷۸
مطلقه	۲۲	۴/۰۶	۱۸	۶/۷۴	۶	۶/۵۹	۴۶	۵/۱۱
همسرمرده	۳۰	۵/۵۳	۲۴	۸/۹۹	۸	۸/۷۹	۶۲	۶/۸۹
جمع	۵۴۲	۱۰۰	۲۶۷	۱۰۰	۹۱	۱۰۰	۹۰۰	۱۰۰

جدول ۶: توزیع واحدهای مورد پژوهش برحسب لزوم آموزش در مورد ایدز

آگاهی / لزوم آموزش	کم		متوسط		زیاد		جمع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
لازم است	۵۲۱	۹۶/۱۳	۲۵۴	۹۵/۱۳	۸۹	۹۷/۸۰	۸۶۴	۹۶
لازم نیست	۱۵	۲/۷۶	۱۰	۳/۷۵	۲	۲/۲۰	۲۷	۳
نمی دانم	۶	۱/۱۱	۳	۱/۱۲	–	–	۹	۱
جمع	۵۴۲	۱۰۰	۲۶۷	۱۰۰	۹۱	۱۰۰	۹۰۰	۱۰۰

جدول ۷: توزیع واحدهای مورد پژوهش برحسب منابع کسب اطلاعات در مورد ایدز

آگاهی / منابع کسب اطلاع	کم		متوسط		زیاد		جمع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
کتابهای‌درسی‌وسایرنشریات	٥٦	١٠/٧٥	٦٣	٢٤/٨٠	٣٥	٣٩/٣٢	١٥٤	١٧/٨٢
دوستان و فامیل	٣٢	٦/١٤	٢٢	٨/٦٦	٢	٢/٢٥	٥٦	٦/٤٨
پزشک معالج	١٢٧	٢٤/٣٨	٤٨	١٨/٩١	١٥	١٦/٨٦	١٩٠	٢١/٩٩
رادیو وتلویزیون	٢٦٣	٥٠/٤٨	٨٢	٣٢/٢٨	٢٦	٢٩/٢١	٣٧١	٤٢/٩٥
مراکز بهداشتی درمانی	٤٣	٨/٢٥	٣٩	١٥/٣٥	١١	١٢/٣٦	٩٣	١٠/٧٦
جمع	٥٢١	١٠٠	٢٥٤	١٠٠	٨٩	١٠٠	٨٦٤	١٠٠

بحث و نتیجه گیری

برای دست یافتن به اهداف پژوهش یافته‌های حاصل از بررسی در۹۰۰ نفر از زنان مورد مطالعه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش در این بررسی (٦٠/٢٢٪) درباره راه‌های ابتلاء، انتقال و پیشگیری از ایدز آگاهی کم داشتند.

در مطالعه‌ای که بهجتی اردکانی و همکارش در باره میزان آگاهی دانش‌آموزان سال آخر دبیرستان‌های شهر یزد از بیماری ایدز در سال ۱۳۷۹ انجام دادند، نتایج بررسی نشان داد که به طور کلی میزان آگاهی افراد مورد مطالعه درحد قابل قبولی نبود(۱۹). که نتایج مطالعه حاضر با آن مطابقت دارد. انجام آزمون کای اسکوئر بین دو متغیر سن واحدهای مورد پژوهش و میزان آگاهی آنان درباره ایدز رابطه معنی‌داری را نشان داد($p<0/001$). معمولاً افزایش سن به علت همراهی با افزایش تجربه از راه‌های مختلف باعث می‌شود، که آگاهی فرد در امور مختلف افزایش یابد. در تحقیقی که در مورد بررسی میزان آگاهی و نگرش دانش‌آموزان دبیرستان‌های تهران درمورد بیماری ایدز در سال ۱۳۸۴ انجام شد، نتایج این پژوهش نشان داد که با افزایش سن افراد مورد مطالعه، میزان آگاهی آنان درباره بیماری ایدز افزایش داشت(۲۰)، که مشابه نتایج تحقیقات ما می‌باشد. همچنین نتایج بررسی نشان داده که رابطه معنی‌داری بین میزان تحصیلات واحدهای مورد پژوهش با میزان آگاهی آنان در مورد بیماری ایدز وجود دارد($p<0/001$)، به طوری که هر چه میزان تحصیلات افراد بالاتر رفته میزان آگاهی آنان در این مورد افزایش داشت. تحقیقی که در مورد آگاهی و نگرش دانش‌آموزان دبیرستانی شهر یزد در سال ۱۳۷۷ انجام شد نشان داد که آگاهی دانش‌آموزان مورد مطالعه با بالا رفتن مقطع تحصیلی افزایش یافته است(۱۵) که با نتایج تحقیق ما در این زمینه مطابقت می‌نماید. تحقیقی که توسط پورشیخان و همکارش در مورد بررسی میزان آگاهی و نگرش کارکنان آزمایشگاه بالینی در مورد ایدز در گیلان انجام شد، نیز نشان داد که بین میزان آگاهی و سطح تحصیلات افراد مورد مطالعه رابطه معنی‌داری وجود دارد(۲۱) که مشابه نتایج تحقیق ما است. تحقیقات در آلمان هم در این زمینه نشان داد که بین سطح تحصیلات با آگاهی آنان در باره ایدز رابطه معنی‌داری وجود دارد(۲۲). که با نتایج تحقیقات ما همخوانی دارد. بین میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش درباره ایدز با محل تولد آنان رابطه معنی‌داری مشاهده نشد به عبارت دیگر محل تولد واحدهای مورد پژوهش تاثیری در میزان آگاهی آنان در مورد بیماری ایدز نداشت. در رابطه باشغل واحدهای مورد پژوهش با میزان آگاهی آنان در مورد بیماری ایدز رابطه

معنی‌دار آماری مشاهده شد($p<0.001$). به طوری که شغل زنان در میزان آگاهی آنان در این زمینه موثر بود. یافته‌های این تحقیق در مورد ارتباط بین میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش درباره بیماری ایدز با وضعیت تاهل آنان اختلاف معنی‌داری را نشان داد($p<0/001$) یعنی وضعیت تاهل افراد در میزان آگاهی آنان درباره بیماری تاثیرداشت. رابطه بین میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش با عقاید آنان درباره لزوم آموزش در زمینه مذکور نشان می‌دهد، از آنجایی که بیشترین درصد افراد مورد مطالعه آموزش در این زمینه را ضروری می‌دانستند. با توجه به اینکه ایدز فعلا واکسن و درمان مناسبی ندارد، مهم‌ترین بخش برنامه‌های کنترل این بیماری را آموزش بهداشت تشکیل می‌دهد، آموزش بهداشت در تمام نقاط دنیا در کند کردن پاندمی این بیماری و پیشگیری از انتقال آن اهمیت قاطع و اساسی دارد(۲۳). بنابراین با توجه به اهمیت بیماری ایدز، این معضل قرن و یکی از علل مهم مرگ و میر افراد در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، به نظر می‌رسد که باید اقدامات آموزشی وسیع و گسترده‌ای به منظور افزایش سطح آگاهی مردم برای پیشگیری از بروز این بیماری صورت پذیرد. از آنجا که بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش بهترین روش را برای ارایه اطلاعات از طریق رادیو و تلویزیون می‌دانند، مطلوب است سیستم مذکور برنامه‌ریزی مدون و راهکارهای مناسب برای ارایه اطلاعات داشته باشد.

نانیس و همکاران او در سال ۱۹۹۸ تحقیقی در مورد آگاهی، نگرش و رفتار نوجوانان در مورد بیماری ایدز انجام داداند و مشخص نمودند که بیش از ۸۰٪ نوجوانان مورد مطالعه اطلاعات اولیه خود را در مورد ایدز از رسانه‌های عمومی مانند تلویزیون و روزنامه کسب کرده‌اند(۱۸). نتایج تحقیقاتی که توسط حاجیان مطلق و همکارانش(۲۴) قربانی و همکارانش(۲۵) بهجتی اردکانی (۱۹) در این زمینه انجام گرفته و همچنین مطالعات انجام شده روی دانشجویان کشورهای ترکیه(۲۶) نیجریه(۲۷) نیز در این زمینه نشان داد که رسانه‌های گروهی بیشترین منبع اطلاع‌رسانی را تشکیل می‌دهند که نتایج این مطالعات با تحقیق ما مطابقت می‌نماید. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که یکی از راه‌های موثر برای پیشگیری و کنترل انتقال ایدز بالا بردن آگاهی افراد از طریق افزایش برنامه‌های آموزشی در سطح عمومی (روزنامه‌ها، صدا و سیما، ارائه واحدهای درسی برای دانش‌آموزان و دانشجویان) است، که این امر نیز در سطحی گسترده باعث افزایش آگاهی عمومی مردم خواهد شد. همچنین اطلاع‌رسانی به مردم، کنترل کیفی پایگاه‌ها، امکان برقراری آزمایش‌های داوطلبانه در موقعیت‌های ویژه (زنان باردار و غیره)، مشاوره قبل از ازدواج و همچنین دستیابی به تکنولوژی جدیدی که ضریب اطمینان را در تمامی زمان‌ها فراهم نماید، می‌تواند در ارتقای سطح آموزش عمومی موثر باشد.

منابع

۱- پولادی، آرش: مواجهه تصادفی با ویروس نقص ایمنی انسانی HIV . فصلنامه علمی پژوهشی زانکو، ۱۳۸، شماره ۲۲و۲۱، صص: ۲۷-۲۱.

2.Anthony S,Fauci H,Clifford L.Human Immunodeficiency Virus. In: Braunwald, et al. Harrisons Principles of Internal Medicine.15th ed. New york; MC. Grow hill, 2001: 1852-1913.

3.Cleghorn FR,Reitz MS. Human immunodeficiency virus In: Grald Mandell,Douglas and Bennet,s principles and practice of Infectious Disease 6th ed. Philadelphia; Churchill Livingstone, 2005: 2119-2030.

4.Tavoosi A,Zaferani A,Enzevaei A,et al. Knowledge and Attitude Towards HIV/AIDS

Among Iranian Students. BMC public Health 2004; 4:17.

۵- یگانه، بهرام: جزوه کارگاه آموزش بهداشت روانی در ایدز. اداره کل مبارزه با بیماری های واگیر، تصویب کمیته کشوری مبارزه با ایدز، تهران،۱۳۷۵.

۶- حاتمی، حسین، رضوی، سید منصور، افتخار اردبیلی، حسن؛ [و دیگران]: جامع بهداشت عمومی. جلد دوم، تهران؛ ارجمند، ۱۳۸۲، صص: ۸-۹۴۷.

۷- جهرمی، علی:پیشگیری از ایدز در ایران.مجله علوم اجتماعی و بهداشت، ۱۳۷۹، صص: ۵۲.

۸- وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی، مرکز کنترل بیماریهای وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی ،آمار ایدز در ایران تا تاریخ ۱۳۸۵/۳/۳۱ .

9. Quek jt,li SC. Astudy of the Effectiveness of AIDS Health Education Interventions Among the Adolescent Population of Singapore.Singapore Med J 2002;43:359-364.

10. Dungan D, Bergen MB. Knowledge of Newzealand Youth Yegarding Sexuality and AIDS.J Sex Marital Ther 1997; 23 (1):47-51.

11.Liana R C,Malakaj, Lunne A T .Adolescent Knowkedge About Sexually Transmitted Diseases. Am Sex Tans Dis Asso 2002; 29(8):436-443.

12. Buskin S E,Lin L, Houyuan Y, Tianji Y, McGough J P. HIV/AIDS Knowledge and Attitudes in Chinese Medical Professionals and Students Before and After and Informational Lecure on HIV/AIDS.J PUB Health Manag Prae 2002; 8(6):38-43.

13. Kasule j , Mbizvo MT, Gupta V , Fusakaniko S, Mwateba R, Mpan JU,Shumbusho W, et al.Zinbawean Teenagers, Knowledge of AIDS and Other Sexually Transmitted Diseases. East Afr Med J1997; 74 (2): 76-81.

۱۴-دارابی، فاطمه :بررسی میزان آگاهی مردم شهر کرمانشاه نسبت به بیماری ایدز. مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، ۱۳۷۹، شماره۴، صص: ۶۹-۶۴.

۱۵-کریمی، مهران؛ سعادتجو، لیلی: آگاهی و نگرش دانش آموزان دوره متوسطه شهر یزد نسبت به بیماری ایدز در سال ۷۷-۷۸. مجله دانشگاه علوم پزشکی یزد، ۱۳۷۹ سال هشتم، ضمیمه شماره۴، صص: ۵.

16. Wasileh Petro-Nustas. University Students Knowledge of Aids International Nursing J2000; (37): 429-433.

17. Bakhireval Ln, Abebe y, Brodine Sk,K raft HS, Shaffey R.A and Boyer Cb. Human Immunodeficiency Virus Iacquired Immunodeficiency Synderme Knowledge and Risk Factors in Ethiopian Military Personnel. Mil Med2004; 169: 221-226.

18. Nannis E D,Schneider S ,Jenkins P R, Sharp Breslau E, Daniell F D, Mckee K T.Human Immunodeficiency Virus (HIV) Education and HIV Risk Behavior. A Survey of Rapid Deployment. Mil-Med1998; 163: 672-676.

۱۹- بهجتی اردکانی، مصطفی؛ آیت الهی، جمشید: میزان آگاهی دانش آموزان سال آخر دبیرستآن‌های شهر یزد ازبیماری ایدز. مجله بیماریهای کودکان ایران، ۱۳۸۴، دوره ۱۵ شماره ۴، صص : ۶- ۳۲۱.

۲۰-امام هادی، محمد علی؛ جلیلوند؛ مریم: هادیان، مینا: بررسی میزان آگاهی و نگرش دانش آموزان دبیرستآن‌های تهران نسبت به بیماری ایدز.مجله علمی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۵، دوره ۲۴، صص: ۳۵۷-۳۵۰.

۲۱-پورشیخان، مجید؛ کاظم‌نژاد، احسان :بررسی میزان آگاهی و نگرش کارکنان آزمایشگاه بالینی در مورد ایدز در گیلان. فصلنامه علمی ،پژوهشی فیض، ۱۳۸۳، شماره ۲۹،صص:۷۰.

22. Pistorius A,Gergen G,willershausen B. Survey About the Knowledge of the Hiv infection Among st Recruists of the German. Military Eur Med Res2003; 8:154-160.

۲۳- فتحی، یداله؛ توکل، محسن :بررسی میزان آگاهی دانشجویان علوم پزشکی همدان درباره ایدز. مجله دانشگاه علوم پزشکی همدان، ۱۳۷۵، سال چهارم شماره ۱، صص ۴۶-۴۰.

۲۴-حاجیـــان مطلق، ناصر؛ فرشی، سوسن؛ عبدالهـی، عشرت؛ [و دیگران]: بررسی آگاهی و نگرش دانش‌آموزان دبیرستانی از بیماری ایدز در شهرستان ساوجبلاغ. مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۱۳۸۳، سال یازدهم شماره ۴۱، (فوق‌العاده یک)، صص: ۴۰۰-۳۹۳.

۲۵- قربانی، غلامعلی؛ مهرابی توانا، علی؛ عطایی، رمضانعلی: بررسی سطح آگاهی پرستاران بیمارستان بقیه ا...(عج) در مورد بیماری ایدز . مجله طب نظامی، ۱۳۸۵، سال هشتم، شماره ۲، صص: ۹۶-۹۱ .

26. Savaser S.Knowledge and Attitudes of High School Students About Aids Turkish Perspective. Public Health Nurs 2003; 20(1): 71-79.

27. Arowojolu Ao, ET Al.sexuality Contraceptive Chohce and Aids Awarness among Nigerian Undergraduates. AFR Reported Health 2002; 6(2): 60-70.

Survey of Women's Knowledge about Aids in Rasht 2006

Seyam Sh.(M.S.Ph)

Abstract

Introduction: Acquired immunodeficiency syndrome (AIDS) is a global problem that is spreading in all countries of the world and our country too. Thus, befor the salient prevalence of this diseas must be controlled it. In this way we need the training for increasing of the person's knowledge.

Objective: Determin Rasht women's knowledge about Aids and evaluat relation between knowledge and demographic variables.

Materials and Methods: This is a descriptive cross sectional study. Women were selected by cluster random sampling in different area of Rasht. The questionnaire and interview were used for collection of data and information. The findings and data were analyzed by chi -square test.

Results: The level of knowledge was distinguished base on their information about transmission and prevention and affection of Aids. The results showed 60.22% of women had low and 29.67% medial and 10.11% high information about Aids. In this study, (96%) of women believed to necessary of training about Aids and majority of them mentiond radio and television are the best ways for education Also, There are significant relation between variable such as: age,level of education,Occupation, marital status with knowledge of Aids.

Conclusion: By attention to low level of women's knowledge about Aids, suggested more training about transmission and prevention ways of Aids for reducing of it's affection.

Key words: Acquired Immunodeficiency Syndrome/ Knowledge/ Women